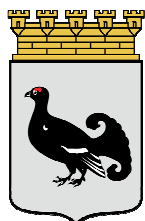

Kvalitetsredovisning 2009

Barn- och skolnämnden

Sollefteå kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Vision	5
1.2 Verksamhetsplan 2009-2011	5
2. Underlag och rutiner	6
3. Grundfakta om barn- och skolverksamheten.....	6
3.1 Barn och elever.....	6
3.1.1 Förskola och pedagogisk omsorg	7
3.1.2 Skolbarnomsorg	7
3.1.3 Grundskoleverksamheten	8
3.1.4 Elevantal, totalt antal elever 6-16 år	8
3.1.5 Grundsärskola.....	8
3.1.7 Elever till/från annan kommun.....	9
4. Rektors ansvar	10
4.1 Rektors ansvar i elevhälsoarbetet	10
4.2 Rektors ansvar gällande särskilda stödinsatser	10
4.3 Rektors roll i arbetsmiljöarbetet	10
5. Förutsättningar för verksamheternas måluppfyllelse	11
5.1. Personal	11
5.1.1 Personal i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg	11
5.1.2 Personal i grundskolan	12
5.1.3 Personal i särskolan.....	12
5.2. Stödverksamheter	12
5.2.1 Specialpedagoger i förskolan.....	12
5.2.2 Centrum för svenska som andraspråk.....	12
5.2.3 Resurscentrum Dyslexi	13
5.2.4 Tal och hörsel.....	13
5.2.5 Elevhälsan	13
5.2.6 Studie- och yrkesvägledare	13
5.2.7 Barn- och skolförvaltningens IT & Service.....	13
5.3 Ekonomiska resurser	14
5.4 Lokaler och materiella resurser	14
6. Åtgärder från 2008 års kvalitetsredovisning.....	14
7. Utvecklingsområden och kompetensutveckling	15
7.1 Fokusområden	15
7.1.1 Läroplansarbete/pedagogisk dokumentation i förskolan.....	15
7.1.2 Läsa-skriva-räkna	16
7.1.3 Elever med behov av särskilt stöd.....	16
7.1.4 Goda lärmiljöer.....	16
7.1.5 Lärarlyftet och utbildning till förskollärare.....	17
7.1.6 Datautbildning för samtlig personal.....	17

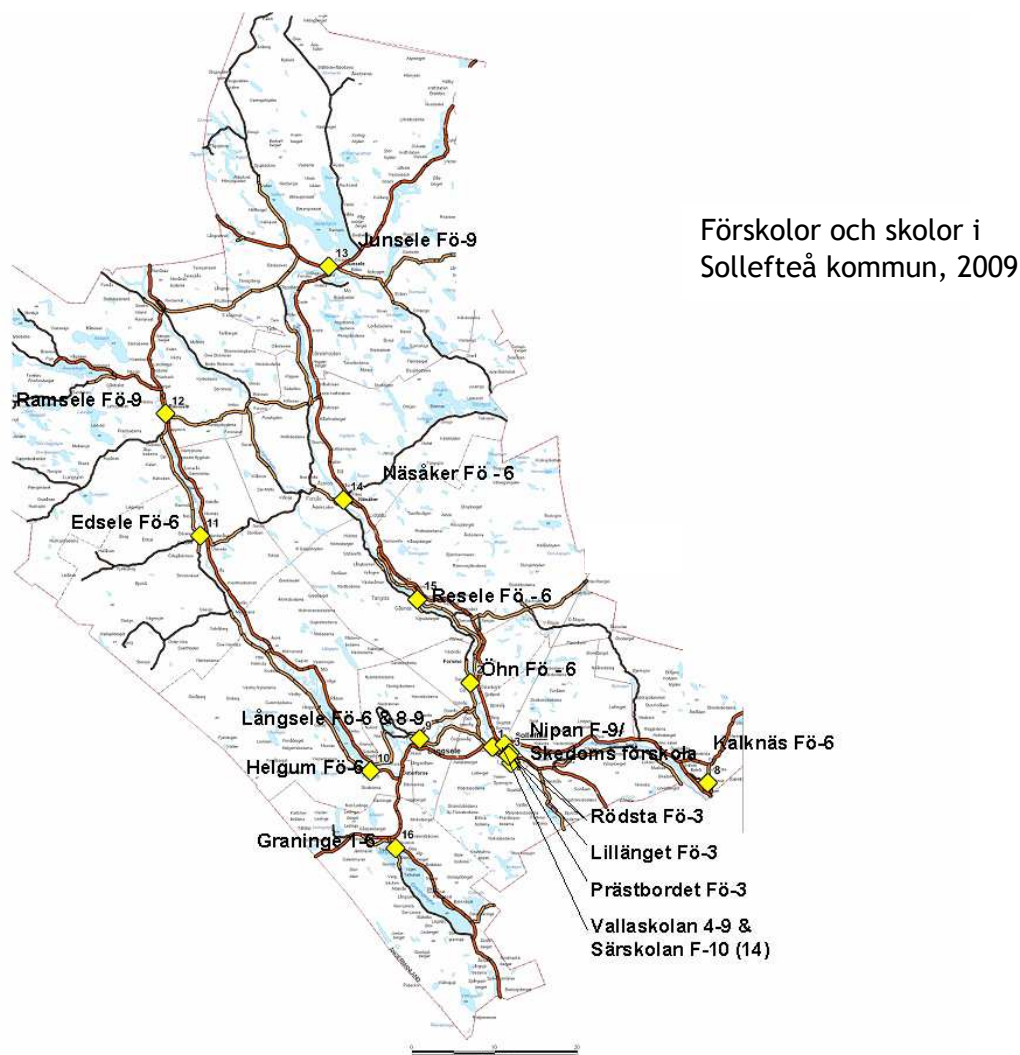
8. Jämförelser	17
8.1 Jämförelse med andra kommuner och riket	17
8.2 Måttbandet.....	17
9. Omvärldsanalys.....	18
10. Arbetet i verksamheten, förskolan	18
10.1 Trygghet och omsorg	18
10.2 Föräldrainflytande och information	18
10.3 Lärande och utveckling	19
11. Arbetet i verksamheten, skolan.....	19
11.1 Normer och värden.....	19
11.2 Trivsel och trygghet	19
11.3 Inflytande och delaktighet.....	19
11.4 Bemötande.....	20
11.5 Nyfikenhet och lust	20
11.6 Utvecklingssamtal	20
11.7 Arbetsmiljö.....	21
12. Resultat och måluppfyllelse i förhållande till nationella må	21
12.1 Resultat av nationella prov årskurs 5, svenska, engelska, matematik.....	21
12.2 Resultat av nationella prov i årskurs 9, svenska, engelska, matematik.....	21
12.3 Resultat och måluppfyllelse i årskurs 9.....	22
13. Analys och bedömning	23
14. Åtgärder för förbättring.....	25

1. Inledning

Sollefteå kommun ligger i Ångermanland och tillhör Västernorrlands län. Kommunen har 20 450 invånare; av dessa bor knappt hälften i tätorten Sollefteå. Andra tätorter inom Sollefteå kommun är Långsele, Näsåker, Ramsele och Junsele.

Kommunens yta är cirka 5 500 km².

Det finns förskolor och skolor i samtliga av kommunens tätorter, därutöver även i större byar.

Kommunens för- och grundskolverksamhet är samlad under en nämnd, Barn- och skolnämnden, där förskola och pedagogisk omsorg, förskoleklass, skolbarnsomsorg, grundskola samt den obligatoriska särskolan ingår.

Barn- och skolförvaltningens för- och grundskolor är organiserade i två områden, norra och södra skolområdet, i syfte att underlätta ledning, styrning, samordning och utveckling. Verksamheten bedrivs i kommunal regi i tre förskolor, tretton för- och grundskolor, en särskola och tjugo familjedaghem/pedagogisk omsorg.

I Sollefteå kommun finns även tre enskilda förskolor, ett enskild familjedaghem/pedagogisk omsorg samt en friskola med förskola till och med årskurs 6 samt fritidshem.

1.1 Vision

Kommunfullmäktige har fastställt Skolplanen *Vision för skolan i Sollefteå kommun - Med glädje och lust till lärande:*

Skolorna skall vara stimulerande miljöer där alla barn och elever vill vistas för att förvärva de kunskaper och färdigheter som de har nytta och glädje av som grund för ett livslångt lärande.

I skolverksamheten ska råda en helhetssyn på individen och en "röd tråd" ska skapas från förskola till vuxenutbildning med barnet och elevens utveckling i centrum.

Såväl barn, elever som personal ska må bra i skolan och känna trygghet i att deras behov och möjligheter synliggörs och respekteras.

1.2 Verksamhetsplan 2009-2011

Kommunfullmäktige har fastställt Verksamhetsplan 2009-2011 med mål för perspektiven medborgare, medarbetare, utveckling och förnyelse samt ekonomi. Varje nämnd hade därefter att, utifrån fullmäktiges övergripande mål, formulera framgångsfaktorer, aktiviteter och styrtalet. Barn- och skolnämnden har, i nämndens verksamhetsplan för samma period, utifrån nämndens ansvarsområde formulerat framgångsfaktorer, aktiviteter och styrtalet.

Målen i verksamhetsplanen följs upp i delårs- och årsbokslut samt därutöver i enlighet med nämndens årsplan för 2009.

2. Underlag och rutiner

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet (SFS 2005:609) ska varje kommun och skola årligen upprätta kvalitetsredovisningar som ett led i kontinuerlig uppföljningen och utvärdering av verksamheten.

Kvalitetsarbetet syftar till att identifiera vilka åtgärder som är nödvändiga för att nå de nationella målen och är ett verktyg för att regelbundet stämma av hur lång verksamheterna kommit i förbättringsarbetet. Det ska framgå vilka åtgärder som ska vidtas om målen inte uppnåtts.

Följande underlag ligger till grund för kvalitetsredovisningen på kommunnivå;

- verksamheternas kvalitetsredovisningar
- vår- och höstenkäter
- statistiska uppgifter
- uppföljning i enlighet med barn- och skolnämndens årsplan 2009
- diskussioner med skolledare

Datainsamling från verksamheterna har även skett via ett dataprogram för verksamhetsuppföljning som används i kommunens för- och grundskolor.

I årets kvalitetsredovisning avseende för- och grundskola ingår även resultat från Måttbandet, ett jämförelseprojekt som bedrivs av Sveriges kommuner och landsting (SKL), Rådet för kommunal analys (RKA) och Finansdepartementet.

3. Grundfakta om barn- och skolverksamheten

3.1 Barn och elever

Sollefteå kommuns två skolområden, norra och södra skolområdet, är – utifrån barn- och elevantal – likvärdiga, dock är norra skolområdet ett mer geografiskt vidsträckt område.

Båda skolområdena har pedagogisk omsorg, förskolor, grundskolor från förskoleklass till och med årskurs 9. I södra området finns även kommunens särskola.

Av kommunens skolor har 40 % färre än 50 elever, 20 % har 50 – 100 elever och 20 % har fler än 100 elever. Under året har en friskola, en F-6 enhet med 12 elever, stängts med anledning av indraget tillstånd från Skolinspektionen.

Under 2008 tog kommunfullmäktige beslut avseende 7-9 organisationen i tätorten Sollefteå. Med anledning av ett vikande elevunderlag sker hopslagning av de tre 7-9 enheterna i två steg, så att det vid höstterminsstart 2011 ska finnas en 7-9 skola i tätorten Sollefteå. Verkställande av det första steget har skett under 2009.

Sedan tidigare finns, av samma skäl, ett beslut om *en* organisation för årskurserna 7-9 i Ramsele och Junsele, vilket gäller fram till 2011. Därefter ska verksamheten bedrivas i en av skolorna. Ramsele och Junsele, årskurs 7-9, har under 2009 bedrivits i en organisation med verksamhet i två skolor.

3.1.1 Förskola och pedagogisk omsorg

I Sollefteå kommun bedrivs barnomsorgsverksamhet i form av förskola och pedagogisk omsorg samt skolbarnsomsorg i form av fritidshem.

I kommunen har de flesta förskolor lokalintegrerats i skolan. Endast tre av de tolv kommunala förskolorna är belägna i separata byggnader.

Pedagogisk omsorg bedrivs i den egna bostaden med undantag av Edsele där det hyrs en lägenhet där två dagbarnvårdare gemensamt bedriver verksamheten. Totalt har kommunen 21 familjedaghem/pedagogisk omsorg varav det i ett, beläget utanför tätorten Sollefteå, under 2009 funnits för omsorg under obekvämlig arbetstid. Sollefteå har en hög andel familjedaghem/pedagogisk omsorg både jämfört med kommungrupp och riket.

I snitt är 4,4 barn inskrivna per familjedaghem/pedagogisk omsorg, jämförbart med 5,0 barn under 2008 och 5,7 barn 2007. Snitt i kommungruppen är 5,1 barn och för riket gäller 4,9 barn per årsarbetare.

Sollefteå kommun har enskild verksamhet i form av ett familjedaghem/pedagogisk omsorg, tre förskolor och ett fritidshem. Därutöver finns ett personalkooperativ, en förskola tillika fritidshem som tar emot barn som har behov tillsyn under kväll, natt och helg.

Enskilda verksamheterna finns geografiskt fördelade i olika delar av kommunen.

Förskolorna har haft ett snitt på 690 inskrivna barn under 2009.

De fyra enskilda verksamheterna har, i snitt, haft 69 barn.

Av kommunens samtliga barn i åldrarna 1–5 år är 78 procent inskrivna i kommunal förskoleverksamhet, en ökning med en procent per år de senaste tre åren.

	2009	2008	2007	2006	2005
Förskola	690	635	648	647	642
Fritidshem	623	664	594	582	576
Ped. omsorg	102	94	133	150	161
Enskild verksamhet	69	63	63	52	49
Totalt antal inskrivna barn	1415	1393	1375	1379	1379

Samtliga barn som stått i kö till en kommunal förskoleplats har

under 2009 erbjudits plats inom garantitiden. Ett ytterst fåtal har erbjudits plats enligt andrahandsvalet, och då getts möjlighet att byta till förstahandsvalet så snart plats funnits.

Totalt antal barn i förskole- och fritidsverksamhet

3.1.2 Skolbarnomsorg

Fritidshemmen har haft, i snitt, 623 barn under 2009. De tre enskilda fritidshemsverksamheterna har under 2009 haft sammanlagt 28 barn.

För kommunala fritidshem gällande att 80% av barn i åldern 6-9 år är och 12 % av barn i åldern 10-12 år är inskrivna.

Ökning av antalet inskrivna barn i fritidshemmet under 2009, i såväl den yngre som den äldre ålderskategorin, förklaras med att fler vårdnadshavare väljer fritidshem för sina barn. Antalet elever har inte ökat i motsvarande grad.

6 % av barnen är inskrivna i enskild förskole- eller skolbarnsomsorg (barn 1-12 år). För kommungruppen gäller 8 % och för riket 11 %.

3.1.3 Grundskoleverksamheten

Av totalt 2046¹ elever går 2024 elever i kommunal skola F-9, 25 elever går i Graningebyns skola som är en egen förvaltning. Cirka 1,3 % av kommunens elever har under 2009 (snitt av vår- och hösttermin) gått i fristående skola.

Friskolorna har minskat med ytterligare 7 elever under 2009 vilket förklaras med att en av friskolorna, med verksamhet F-6 fått tillståndet indraget hösten 2009. Eleverna har efter nedläggelsen valt såväl kommunal som friskola.

	2009	2008	2007	2006	2005
Förskoleklass	186	185	191	181	185
Grundskola 1-9	1781	1839	1887	2015	2120
Grundsärskola 1-10	36	35	37	36	30
Friskolor F-6	22	29	41	47	42
Graninge skola F-6 (egen förvaltning vt)	25	28	27	33	Uppgift saknas
Totalt antal elever	2050	2087	2183	2493	

Antal elever i förskoleklass till och med årskurs 9, statistik uttagen 2009-10-15

3.1.4 Elevantal, totalt antal elever 6-16 år

Elevantalet prognostiseras minska med 67 elever mellan åren 2010 och 2015, vilket innebär att den tidigare stora elevminskning som kommunen haft, nu avstannat för grundskolans del.

2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
1990	1974	1950	1923	1966	1923

Prognos barn/elever per verksamhet, statistik uttagen 2009-10-15

3.1.5 Grundsärskola

I Sollefteå tätort, i Vallaskolan, finns en särskild enhet för grundsärskole- och träningskoleverksamhet. Träningskolan innefattar även elever från särgymnasiets individuella program med inriktning mot verksamhetsträning.

Under 2009 har grundsärskolan, inklusive träningskolan, i snitt haft 36 elever.

3.1.6 Särskolans fritids- och eftisverksamhet

Fritidsverksamhet erbjuds elever till och med 11 år och har under året haft ett tiotal elever. Från 12 års ålder går eleverna till Eftis. Under året har 7 elever haft Eftisplats.

¹ Elevantalet är ett snitt av läsåret 2008/2009 och 2009/2010.

3.1.7 Elever till/från annan kommun

3.1.7.1 Barnomsorg, förskola och pedagogisk omsorg

Under 2009 har 5 barn från Sollefteå kommun barnomsorg i annan kommuns förskola. Antal barn som kommer från annan kommun har ökat från 4-5 barn under första halvåret och 8 barn från augusti.

Det är till övervägande del grannkommunen Kramfors som tar emot förskolebarn från Sollefteå. Detsamma gäller för de förskolebarn Sollefteå tar emot från annan kommun.

Förskola	2009	2008	2007	2006
Från annan kommun	4	3	3	5
Till annan kommun	6	5	4	3

Antal barn i förskola till/från annan kommun

3.1.7.2 Förskoleklass

Inget av kommunens barn går i förskoleklass i annan kommun. Sollefteå tar emot två barn från annan kommun, en ökning med ett barn..

F-klass	2009	2008	2007	2006
Från annan kommun	2	1	1	1
Till annan kommun	0	0	0	0

Antal barn i förskoleklass till/från annan kommun

3.1.7.3 Grundskola

Under 2009 har 13 av Sollefteå kommuns elever gått i skola i annan kommun. Sex av eleverna går skola i grannkommunen Kramfors och har främst gällt elever som bor omedelbar närhet av kommungränsen..

Sollefteå har tagit emot 15 elever. Nio av eleverna kommer från Kramfors och bor företrädesvis i omedelbar närhet av kommungränsen. Vad gäller dessa elever är det ett val av vårdnadshavaren.

Grundskola	2009	2008	2007	2006
Från annan kommun	13	12	11	15
Till annan kommun	15	10	8	6

Antal elever i grundskola till/från annan kommun.

3.1.7.4 Fritidshem

Sex barn har fritidshemsplats i annan kommun, en ökning med ett barn jämfört med 2008.

Fyra barn i kommunens fritidshem kommer från annan kommun, vilket är i likhet med fjolåret.

Fritidshem	2009	2008	2007	2006
Från annan kommun	4	4	3	2
Till annan kommun	6	5	5	2

Antal elever i grundskola till/från annan kommun

4. Rektors ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för lärare och övrig personal i skolan har rektor det övergripande ansvaret för att verksamheten, som helhet, inriktas på att nå nationella och kommunala mål. Rektor ansvarar för att kvalitetsredovisningen upprättas där förskolans/skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till nationella och kommunala mål.

Tidigare har konstaterats att förvaltningens låga ”chefstätthet” i kombination med starkt fokus på det kommunala uppdraget leder till stora svårigheter att få det nära chefskap med förtroendet med det dagliga arbetet i skolan som lagstiftningen anger.

Organisationsförändring, gällande kvalificerat ledningsstöd för rektor, gjordes under 2007 för att ytterligare möjliggöra rektors uppdrag som pedagogisk ledare. Under 2008 har arbetet formaliserats ytterligare gällande samordning av administrativt stöd i och mellan rektorsområdena. 2008 och 2009 har skolområdena haft två heltidstjänster skolledare för samordning av de båda skolområdena, Norra skolområdet och Södra skolområdet.

4.1 Rektors ansvar i elevhälsoarbetet

Rektor är ansvarig för elevhälsoarbetet. Alla skolor har ett tvärvetenskapligt elevhälsoteam under ledning av rektor.

I elevhälsoteamet ingår - förutom rektor - speciallärare/lärare, skolsköterska och kurator. Vid behov kan även andra kompetenser kallas till elevhälsoteamet.

4.2 Rektors ansvar gällande särskilda stödinsatser

Rektor har, enligt skollagstiftningen, ett långtgående utredningsansvar och beslut om särskilt stöd fattas av rektor.

Åtgärdsprogram upprättas för elev som behöver särskilt stöd. Rektor ska underteckna upprättat åtgärdsprogram.

4.3 Rektors roll i arbetsmiljöarbetet

Förskolechef/Rektor är chef och arbetsledare för rektorsområdets personal och har ett övergripande ansvar för arbetsmiljöarbetet inom rektorsområdet. Arbetsmiljö – och brandskyddsplan 2008-2010, med rutiner för åiterrapportering, utformades under 2008 och har att följas av samtliga rektorsområden.

Såväl uppföljning utifrån arbetsmiljö- och brandskyddsplanen som uppföljning av nationella och kommunala mål samt internkontroll ingår i barn- och skolnämndens årsplan för kalenderåret 2009. Åiterrapportering utifrån årsplanen sker löpande till barn- och skolnämnden under året.

Vid uppföljning framkommer att arbetsplatsträffar genomförs vid samtliga enheter, arbetsmiljö är en stående punkt på dagordningen.

Utifrån den förvaltningsövergripande jämställdhetsplanen upprättas jämställdhetspedagogisk plan i verksamheten.

Kommunens handlingsplaner för alkohol och droger och rehabiliterings- och anpassningsarbete följs. Stöd- och krissamtal ges vid personliga kriser eller andra händelser. Samtliga enheter följer

kommunens riktlinjer gällande kränkande särbehandling och därutöver har enheterna anpassade rutinerna till den egna verksamheten.
Konsekvensbeskrivningar görs när behov finns.

5. Förutsättningar för verksamheternas måluppfyllelse

5.1. Personal

5.1.1 Personal i förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Personaltätheten i förskolan har varierat de senaste tre åren. För 2009 gäller 5,7 barn per årsarbetare i förskolan.

Andelen förskolepersonal med pedagogisk högskoleutbildning är lägre än för kommungruppen med högre än i riket för 2009. (Andel för kommungrupp 58 % och riket 54 %).

FÖRSKOLA	2009	2008	2007	2008	2009
Sollefteå	5,7	5,27	5,3	5,4	5,2
Kommungrupp	5,3	5,2	5,2	5,2	5,3
Riket	5,4	5,2	5,2	5,1	5,2
Andelen med högskoleutbildn.	56	56	55	50	56

Andelen barn i per årsarbetare i förskola.

Fritidshemmen har successivt ökat antalet barn per årsarbetare en trend som märks såväl i kommungrupp som nationellt.

Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning är avsevärt högre i Sollefteå jämfört med både kommungrupp och riket. För Sollefteå gäller 75 % med högskoleutbildning jämfört med 68% i kommungruppen och 59 % i riket för 2009.

FRITIDSHEM	2009	2008	2007	2006	2005
Sollefteå	20,3	23,4	18,0	17,9	20,6
Kommungrupp	19,5	18,9	17,8	18,1	17,5
Riket	20,9	20,5	19,5	18,9	18,6
Andelen med högskoleutbildn.	75	72	77	81	85

Andelen barn per årsarbetare i fritidshem.

Sollefteå har en hög andel barn inskrivna i pedagogisk omsorg, totalt 11 % (1-5 år) jämfört med kommungruppens 7 % och rikets 4 % av barn 1-12 år.

Sollefteå har det färre barn per årsarbetare jämfört med såväl kommungrupp som i riket.

Pedagogisk omsorg	2009	2008	2007	2006	2005
Sollefteå	4,4	4,18	5,0	5,7	5,8
Kommungrupp	5,1	5,0	5,0	5,1	5,3
Riket	4,9	4,8	4,9	5,0	5,1

Andelen barn i pedagogisk omsorg.

5.1.2 Personal i grundskolan

Lärartätheten i grundskolan har under 2009 i snitt varit 8,2 lärare/100 elever, 8,3 lärare/100 elever under våren och 8,1 lärare/100 elever under hösten 2009.

Nämndens mål är att lärartätheten, ej ska understiga 8,0 lärare/100 elever.

Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen har ökat de senaste åren. För 2009 är kommungruppens snitt 90% och rikssnittet 88%.

Sollefteå har 88% och därmed samma nivå som under 2008. Även rikssnittet är detsamma som fjolåret dock har kommungruppen ökat andelen personal med pedagogisk högskoleexamen från 88 till 90%.

GRUNDSKOLAN	2009	2008	2007	2006	2005
Sollefteå	8,2	8,3	7,9	6,8	6,8
Kommungrupp	8,6	8,8	8,6	8,4	8,3
Riket	8,3	8,5	8,4	8,4	8,2
Andelen med pedagogisk högskoleutbildn.	88	88	86	84	84

Antal lärare/100 elever

5.1.3 Personal i särskolan

Sollefteå har en lärartäthet om 28,3 lärare/100 elever,

Lärartätheten i grundsärskolan har sedan 2006 varit högre i Sollefteå i jämförelse både med kommungruppen och riket.

SÄRSKOLAN	2009	2008	2007	2006	2005
Sollefteå	28,3	28,8	26,5	29,1	23,2
Kommungrupp	27,2	26,0	27,0	25,6	28,3
Riket	27,3	26,6	25,6	25,6	26,4

Antal lärare/100 elever

5.2. Stödverksamheter

De kommunövergripande stödverksamheterna redovisas.

5.2.1 Specialpedagoger i förskolan

Sollefteå kommun har två heltidsanställda specialpedagoger som arbetar kommunövergripande med tal – och språkutveckling i förskolan. Specialpedagogerna arbetar utifrån uppdrag från respektive förskolechef/rektor.

5.2.2 Centrum för svenska som andraspråk

Centrum för Svenska som andraspråk har fortsatt att utveckla verksamheten till att omfatta en samordning för hela kommunens skolor gällande svenska som andraspråk och modersmålsundervisning samt ansvaret för nätverket för lärare undervisande i Svenska som andraspråk och modersmål. Under 2009 har modersmålsundervisning bedrivits i finska, polska, spanska, arabiska, persiska, thailändska och bosniska.

5.2.3 Resurscentrum Dyslexi

Resurscentrum Dyslexi, för utveckling av stöd till elever med läs- och skrivsvårigheter, har under 2009 utvecklat verksamheten till att gälla både utredningar gällande läs- och skrivsvårigheter såväl som stöd utprovning av alternativa verktyg för elev med läs- och skrivsvårigheter, handledning av personal och samordnade utbildningsinsatser till speciallära nätverk och arbetslag. Resurscentrum Dyslexi har under 2009 fortsatt med föräldragrupper. Målsättningen med föräldragrupperna har varit att under fyra träffar per grupp informera om läs- och skrivsvårigheter/ dyslexi samt att genomföra workshops med förevisning av kompensatoriska hjälpmedel. Ytterligare en målsättning har varit att stödja föräldrar att skapa kontakt och möjligheten att starta en föräldraförening i Sollefteå kommun. Vid 2009 års utgång har en föräldraförening startat i Sollefteå.

Under hösten 2009 har en av Resurscentrums specialpedagoger, med inriktning tal-, språk- och kommunikation samt grav språkstörning även tjänstgjort som talpedagog.

5.2.4 Tal och hörsel

Kommunen har 2,50 tjänst talpedagog tjänstgörande i samtliga skolor, företrädesvis med de tidigare årskursen.

Sollefteå kommun har en heltidstjänst hörselpedagog, fördelad på 80% grundskola och 20 % gymnasiet. (Gymnasiet tillhör ett gymnasieförbund och har egen förvaltning). Hörselpedagogen har hela kommunen som verksamhetsområdet och möter elevgrupper, stödjer elever vid övergång till gymnasiet, handleder personal samt är sakkunnig vid arbetsmiljöåtgärder och inför planering av byggnationer.

5.2.5 Elevhälsan

Elevhälsans totala verksamhet innefattar 3,75 skolsköterska och 4 kuratorer. Elevhälsans personal är jämnt fördelade i kommunens två skolområden, verkar på rektors uppdrag och ingår i respektive rektorsområdes elevhälsoteam.

Elevhälsan möts även som tvärvetenskapligt team, vid två ledningsträffar per termin i respektive skolområde.

Skolläkarresurs om 50 % delas med grannkommunen.

5.2.6 Studie- och yrkesvägledare

Studie- och yrkesvägledare tjänstgör dels som 1,0 tjänst fördelade på tre 7-9 skolor, dels som del av tjänst på två 7-9 enheter. Totalt motsvarar detta 0.21 Studie- och yrkesvägledare/100 elever i kommunen. Detta är något högre än kommungruppen men lägre än riket.

5.2.7 Barn- och skolförvaltningens IT & Service

Barn- och skolförvaltningens IT & Service med arbetsområde IT och verksamhetsvaktmästeri inom Sollefteå kommuns förskolor och skolor.

Enheten ansvarar för IT-utveckling inom utbildningsnätet i Sollefteå kommuns förskolor och skolor med cirka 2 500 användare, elever och personal. Under 2009 har BSF IT & Service även ett utbildningsuppdrag inom ramen för verksamheten.

Barn- och skolförvaltningens IT-råd är rådgivande organ för IT-utveckling inom förskola och skola.

5.3 Ekonomiska resurser

Barn- och skolnämndens andel är 27 % av kommunens totala nettokostnad.

Nämnden har fastställt ett resursfördelningssystem där de olika skolformerna tilldelas resurser i förhållande till antalet inskrivna barn/elever.

Kostnader för lokaler och skolskjutsar ersätts därutöver.

Ersättningen till enskild förskola, pedagogisk omsorg, fritidshem och friskola följer samma resursfördelningssystem som den kommunala verksamheten..

Nettokostnaden för verksamheten är 285,4 miljoner kronor under 2008. Med tilldelad budget gav det ett positivt utfall på 1,2 miljoner.

5.4 Lokaler och materiella resurser

Under 1990- och 2000-talet har förskole- och skollokaler med några undantag byggts eller byggts om till nybyggnadsstandard. Resterande två skolor är under om- respektive nybyggnad. Gällande Långsele för- och grundskola är beslut fattat om en nybyggnation av Fö-6. Junsele skola, F-9, har renoverats under de senaste två åren.

Kommunens förskolor och skolor håller hög standard.

God tillgång till specialsalar - gymnastik, hemkunskap, slöjd etc. - och även exempelvis personalrum, elevuppehållsrum, datasalar, matsalar och toaletter kännetecknar kommunens för- och grundskolor. Flertalet skolor har skolbiblioteksverksamhet alternativt nära tillgång till folkbibliotek.

I resursfördelningssystemet har fördelning av budget gällande läromedel och övrigt material ökat. En ökning som kvarstått för budgetåret 2009.

Under 2009 har utvecklingsarbetet fortsatt gällande stationära och bärbara datorer, utveckling av programvarustandard och teknisk support. Samtliga lärare i 7-9 erhöll, vid läsårsstart 2009/2010, bärbara tjänstedatorer.

Datortätheten är i snitt 4 användare per dator. Enheter med 7-9 har högre datortäthet,

I målet att skapa en likvärdig skola för alla elever i kommunen ingår översyn av datortäthet och tekniska lösningar i barn- och skolförvaltningens IT & Service.

6. Åtgärder från 2008 års kvalitetsredovisning

- ***Skolornas uppföljning av elevernas kunskapsutveckling***

Måluppfyllelsen har ökat under året. Fler elever jämfört med tidigare är behöriga till nationellt program. Meritvärdet är dock lägre än riksnittet.

Personalen i F-6, samt speciallärare och specialpedagoger i 7-9, har under året genomgått kompetensutveckling gällande läs- och skrivutveckling, läs- och skrivsvårigheter samt åtgärdsprogram.

Digitalt underlag för kvalitetsredovisningen kommer under 2009 att utformas utifrån kraven för kvalitetsredovisning. Kommunens uppföljningssystem benämnt Röda Tråden, kommer att revideras för att enklare tydliggöra uppföljning av kunskapsutveckling.

- **Individuella utvecklingsplaner (IUP)**

Varje skola fördjupar arbetet med att, för varje elev, skriva individuella utvecklingsplaner i enlighet med de allmänna råden. Varje skola har, utifrån rektors ansvar, utarbetat en individuell utvecklingsplan med utrymme för skriftligt omdöme.

Arbetet utvärderas och mallarna som används i skolorna revideras vårterminen 2009.

- **Likabehandlingsplaner**

Arbetet utifrån likabehandlingsplaner skall utvärderas och analyseras med särskilt fokus bemötande (enkätsvar november 2007, rubrik 7.1 Normer och värden). Uppföljande enkät visar att 90 % svarar de möts av respekt av vuxna på skolan, 95 % möts av respekt från andra elever. En förbättring från föregående år.

Likabehandlingsplanerna omarbetas i enlighet med lagstiftning 2009-01-01.

- **Elevinflytande**

Elevinflytandet har varit i fokus och verksamheterna beskriver olika arbetssätt för att eleverna ska ges möjlighet till ökad inflytande. Dock visar elevenkäterna att cirka 20 % av eleverna att de inte får vara med och planera arbetet och cirka 40 % svarar att man inte får vara med och bestämma om läxor och prov.

Elevråden fungerar inte tillfredsställande.

7. Utvecklingsområden och kompetensutveckling

7.1 Fokusområden

Under 2009 har stor vikt lagts vid kompetensutveckling gällande *pedagogisk dokumentation i förskolan, läs- och skrivutveckling* och inom området stöd till barn/elever i behov av särskilt stöd i grund- och särskola. Det senare har skett i form av *utbildning gällande åtgärdsprogram, kompensatoriska hjälpmedel* och därutöver en *universitetskurs gällande goda lärmiljöer* för personal inom samtliga verksamhetsområden.

I särskolan har utarbetas fokusområden för 2009/2010 bland annat utifrån de intervjuer som gjorts i särskolan under läsåret 2008/2009.

Datautbildning (grundkurs), för samtlig personal med fortsättningskurs för pedagoger i förskola och skola. Därutöver har *läraryftet* nyttjats i hög grad. *Läraryftet* har nyttjats i hög grad. En lärare genomför en fyraårig utbildning till *teckentolk* och därutöver sker *fortbildning av fyra barnskötare* med sikte på förskollärarexamen.

7.1.1 Läroplansarbete/pedagogisk dokumentation i förskolan

Ett kommunövergripande utvecklingsarbete sker i kommunens förskolor och genomförs i form av litteraturstudier, studiebesök och handledning parallellt med förändringsarbete ute i respektive

förskola. Förskolor i södra skolområdet genomförde under 2007 och 2008 den första fasen – litteraturstudier, studiebesök och handledning och är nu inne i det inre förändringsarbetet.

Norra området har påbörjat utvecklingsarbetet under 2008 genom litteraturstudier, studiebesök och handledning och är nu inne i det inre förändringsarbetet. Nätverk har startat upp nätverk mellan förskolorna och kompetensutvecklingsinsatsen har fortsatt under hela 2009. Insatsen avslutas under våren 2010 med ett uppföljningstillfälle hösten 2010.

Uppföljningstillfället gäller såväl södra som norra skolområdet.

7.1.2 Läsa-skriva-räkna

Det är fortsatt fokus på läs- och skrivutveckling och matematik. Grundskolans två utvecklingspedagoger, som under hösten tjänstgjort 40 % vardera, har varit implementeringsansvariga för mål och nationella prov i årskurs tre och därutöver utbildat kollegor avseende tidiga insatser samt Skolverkets diagnosmaterial.

Matematiknätverk har startat upp under hösten med fokus omvärldsanalys, likvärdighet i undervisningen och också ansvarat för den kompetensinventering som ska ligga till grund för kommunens matematiksatsning 2010-2011..

Speciallärnätverket med 30 lärare har erhållit utbildning, föreläsningar och haft erfarenhetsutbyte vid tre tillfällen under året.

7.1.3 Elever med behov av särskilt stöd

Samtliga klasser 7-9 har fått information om hur det är att gå i skolan och ha läs- och skrivsvårigheter. Detta har gjorts i syfte att öka elevernas kunskap och förståelsen för kamrater som har läs- och skrivsvårigheter. Ytterligare ett syfte har varit att avdramatisera användandet av alternativa verktyg, som exempelvis bärbara datorer och cd-spelare.

Specialpedagoger har utbildat kollegor i samtliga skolor i pedagogiska datorprogram, med inriktning barn i behov av särskilt stöd. Kontinuerlig handledning har erbjudits efter utbildningstillfällena och flertalet skolor har efterfrågat stöd.

Resurscentrum Dyslexi har under året utbildat elever och pedagoger i individuell, behovsprövad användning av alternativa verktyg. Även föräldrar och vårdnadshavare till barn med läs- och skrivsvårigheter har erbjudits information och utbildning inom ramen för föräldraträffar.

7.1.4 Goda lärmiljöer

I samarbete med Mittuniversitetet, Specialpedagogiska skolmyndigheten och två grannkommun har det genomförts en universitetskurs om 7,5 hp i *Goda lärmiljöer, om inkludering* framförallt gällande barn med neuropsykiatriska funktionshinder.

Sjutton pedagoger, samtliga av Sollefteås kommundelar representerade, tjänstgörande i förskola, grundskola och särskola genomför utbildningen som pågår under läsåret 2008/2009. Under 2009 genomförs ett spridningsprojekt som innebär att de pedagoger som genomgått kursen, ska sprida nyvunnen kunskap, sina erfarenheter efter fallstudierna samt delge – och lämna ut – den litteratur som använts i kursen. Utvärdering genomförs vid läsårsslut, våren 2010.

7.1.5 Lärarlyftet och utbildning till förskollärare

Lärarlyftet, andelen för grundskolan, har nyttjats till fullo. Utifrån behov av behörigheter och med hänsyn till nära förestående pensionsavgång har kurser beviljats gällande matematik, studie- och yrkesvägledning, läs- och skrivutveckling samt matematik.

I ett regionalt samarbete, med tre kommuner i Västernorrland och Jämtland, vidareutbildas barnskötare till förskollärare. Sex medarbetare i kommunen har under 2008 påbörjat utbildningen.

7.1.6. Datautbildning för samtlig personal

Samtlig personal i förskola, grundskola och särskola har genomfört grundläggande datautbildning. Utbildningen har genomförts under ledning av två IT-pedagoger, anställda vid Barn-och skolförvaltningens IT-enhet, BSF IT & Service. Fortsättningskurs inom ramen för PIM, Praktisk IT- och Mediakompetens (Skolverket) planeras för 2010.

8. Jämförelser

8.1 Jämförelse med andra kommuner och riket

Sollefteå kommun jämför sig i huvudsak med kommuner i kommungruppen, det vill säga kommuner med 12 500 -20 000 invånare, samt med riket när det gäller underlag för fördjupad uppföljning.

Sollefteå kommun ingår även i Måttbandet, ett jämförelseprojekt i samarbete med Sveriges kommuner och landsting (SKL), Rådet för kommunal analys (RKA) och Finansdepartementet.

Kontakter med närliggande kommuner samt kommuner i länet görs framförallt för att utveckla samordning och stödja varandra i utvecklingsarbetet.

8.2 Måttbandet

Sollefteå kommun jämförs med Kalix, Luleå, Piteå, Skellefteå, Sundsvall, Östersund och Umeå inom ramen för Måttbandet.

Syftet med projektet är att ur ett brukar- och medborgarperspektiv ge underlag för att förbättra kvaliteten i de deltagande kommunernas verksamheter. I samband med detta ska man kunna bedöma kvaliteten på arbetet i den egna kommunen i förhållande till insatta medel och kunna jämföra vad som görs i andra kommuner.

Under 2009 genomförs Måttbandet förskola, rapport I och Måttbandet grundskola, rapport II. Rapporterna beräknas vara klara i mars 2010.

9. Omvärldsanalys

Kommunen är geografiskt vidsträckt och elever minskar. Dock ses en ökning av barn i förskolan under det senaste året. Översyn av förskole- och skolorganisationen gjord 2007-2008, har gett politiska strukturbeslut gällande 7-9-organisationen i kommunen. 2009 har Sollefteå kommun fem skolor med 7-9 organisation, varav en skola har börjat utfasning och hösten 2011 kommer det, enligt beslut, att finnas två skolor i kommunen som har en 7-9 organisation.

De senaste åren har lärartätheten, antal lärare/100 elever, ökat. Dock har lärartätheten minskat något under 2009. 88 % av lärarna i grundskolan är i dagsläget behöriga. Kommande pensionsavgångar och regeringens uttalanden kring skärpta behörighetskrav och betyg tidigare än årskurs 8 gör att kommunen förutspår en kraftfull ökning av utbildningsbehovet framförallt för ämneslärare grundskolans senare år.

Kompetensinventering pågår.

Under perioden för Lärarlyftet kommer en successiv fortbildning av pedagoger att ske. Prioriterade inriktningar för 2008 har varit "läsa-skriva", ma/no och engelska. Kommande behov är fortsatt fokus på "läsa-skriva" och matematik samt ämnesbehörigheter för lärare undervisande i 7-9.

Under kommande år planeras för att samtliga pedagoger, undervisande i matematik, erbjuds en universitetskurs om 15 högskolepoäng under tre terminer.

Ny skollag, nya läroplaner, nya kursplaner och ett nytt betygssystem med ny betygsskala kommer att kräva omfattande kompetensutvecklingsinsatser de kommande åren.

10. Arbetet i verksamheten, förskolan

Varje förskola upprättar under året en likabehandlingsplan som förstärker arbetet utifrån diskrimineringslagens krav. Likabehandlingsplanerna upprättas årligen och kompletteras med riskanalys, var risker för kränkande behandling kan uppstå.

Förskola har under 2009 genomfört en föräldraenkät som uppföljning av verksamheten. 271 enkätsvar har inkommit, vilket är en svarsfrekvens om 40 %. Svarsfrekvensen kan ses som låg, dock framgår att familjer med flera barn kan ha lämnat in ett enkätsvar varvid % svarsfrekvens är att betecknas som att det är lägst 40 % av alla barns vårdnadshavare som svarat.

10.1 Trygghet och omsorg

Resultatet visar att 96,3 % av de som besvarat enkäten upplever att barnen är trygga och ges den omsorg vårdnadshavarna efterfrågar. I trygghet ingår personalens omsorg om barnen, personalens engagemang och vårdnadshavares förtroende för förskolan.

10.2 Föräldrainflytande och information

77,5 % av vårdnadshavarna gör bedömningen att de har inflytande och är nöjda med den information som ges.

10.3 Lärande och utveckling

87,6 % av vårdnadshavare som besvarat enkäten upplever att förskolan lyckas med att stimulera barnets nyfikenhet och lust att lära, stimulerar språkutveckling och matematisk begreppsutveckling samt och ger möjlighet att arbeta med skapande verksamhet.

11. Arbetet i verksamheten, skolan

11.1 Normer och värden

Varje skola har en likabehandlingsplan som förstärker arbetet utifrån diskrimineringslagens krav. Likabehandlingsplanerna upprättas årligen och kompletteras med riskanalys, var risker för kränkande behandling kan uppstå.

Enkäter till elever och personal i grundskolan besvaras varje år i april/maj och oktober/november. De yngsta eleverna, F-3 besvarar enkäten i pappersform – med glad, neutral eller ledsen mun - elever i 4-9 och personal besvarar enkäterna digitalt.

Enkäten är utformad utifrån BRUK samt i samarbete med Måttbandets deltagande kommuner.

11.2 Trivsel och trygghet

Enkätsvaren i kommunens årliga enkät har besvarats av 68 % av eleverna. En ökad svarsfrekvens med 19 %.

Sammantaget påvisas att de flesta elever, som svarat, är nöjda och trivs i skolan.

När det gäller huruvida eleverna känner sig trygga i skolan har hög andel, 95%, svarat att det ”instämmer helt” eller ”instämmer”.

Enkäten utformat av Måttbandet visar att 93,1% av eleverna i årskurs 1-3 som besvarat enkäten har svarat att de är trygga och trivs i skolan och 96,4 % av eleverna i 4-6. Gällande 7-9 har enkäten utformats så att eleven svarar på delfrågor; 95,9 % anser att de är trygga under lektionerna, 94,9% svarar att de är trygga på rasterna och 97% svarar att de är trygga till och från skolan.

Enligt enkätsvaren trivs eleverna bättre i skolan jämfört med tidigare undersökningar.

11.3 Inflytande och delaktighet

Gällande inflytande visar enkätsvaren att ca 68,5 % att de har inflytande över planering av skolarbetet.

I enkäten utformat av Måttbandet, har 94,5 % av eleverna som besvarat enkäten i årskurs 1-3 svarat att de har inflytande i skolan och 72 % av eleverna i årskurs 4-6 anser att de har inflytande i skolarbetet. I 7-9 bedömer 45 % av eleverna som besvarat enkäten att de får vara med och planera skolarbetet.

När det gäller inflytande i stort, har en minskning från 70 till 68,5 procent. I Måttbandets enkät, med delfrågor, framkommer att såväl elever i 1-3, 4-6 och 7-9 bedömer att de får vara med och planera skolarbetet i högre grad 2009 jämfört med 2008.

11.4 Bemötande

Fjolårets resultat var att 90 % av eleverna i årskurs 5 och 7-9 har svarat att nöjda med vuxnas bemötande i skolan. Målsättningen var att det skulle förbättras ytterligare.

För 2009 konstateras att 91 % av eleverna svarat att de anser att alla vuxna bemöter alla elever med respekt.

Den marginella ökningen om 1 %, kan ej anses som nöjaktig ökning varvid fjolårets målsättning om förbättring kvarstår.

Enkätsvaren från Måttbandets undersökning är inte samstämmig med kommunens enkät gällande bemötande. 71% av eleverna i 1-3 svarar att vuxna bryr sig om vad de säger, för 4-6 har 82 % svarat att vuxna bryr sig om vad de säger och för 7-9 gäller 69,6%

Samliga svar pekar på en stark förbättring. För årskurs 1-3 är det en ökning om 23,8 %, för 4-6 32% och för 7-9 knappt 20 %.

Även detta område ska ses som ett förbättringsområde 2010.

Gällande kunskap och hjälp med det man behöver, har 96% av eleverna svarat att de får den hjälp de behöver och kunskap de har nytta av. Det är samma nivå som fjolåret.

Motsvarande för 4-6 är drygt 83 %, en minskning om 15 % och för 7-9 drygt 83% av de elever som besvarat enkäten vilket är en ökning om 3 % .

11.5 Nyfikenhet och lust

På enkätfrågan om eleven tycker att "arbetet i skolan gör Dig nyfiken så att du får lust att lära Dig mer", har 76 % av eleverna i 4-6 svarat "alltid" eller "ofta". 3 % av eleverna i 4-6 svarar aldrig och resterande har svarat "sällan/ibland".

68 % av eleverna i 7-9 har svarat "alltid" eller "ofta", 6% har besvarat enkätfrågan med "aldrig" och resterande har svarat "sällan/ibland".

Att utmana elevens nyfikenhet och lust att lära ses som ett av 2010 års utvecklingsområden.

11.6 Utvecklingssamtal

Eleverna är i hög grad nöjda med de utvecklingssamtal de och föräldrarna haft det senaste året och 78 % svarar att lärarna gett en rättvis bedömning.

I enkäten utformat av Måttbandet har 92,3 % av eleverna i 1-3 meningsfulla utvecklingssamtal, 83 % av eleverna i 4-6 och 57 % av eleverna som besvarat enkäten i 7-9.

Noteras kan att de yngsta eleverna är mer nöjda än vid fjolårets mätning. Elever i 4-6 och 7-9 är inte lika nöjda i år, vilket möjligtvis kan bero på att utvecklingssamtalen ändrat karaktär med införandet av individuella utvecklingsplaner.

11.7 Arbetsmiljö

Eleverna har svarat att de i hög grad kan arbeta i sin egen takt och att de kan arbeta i en lugn vrå om de behöver det.

En övervägande majoritet har svarat att de tycker att deras arbetsplatser är bra, och att eleverna anser, generellt, att de har tillgång till dator när de behöver det.

12. Resultat och måluppfyllelse i förhållande till nationella mål

Nationella prov i årskurs 3 var innevarande läsår en obligatorisk provomgång, varvid resultaten inte redovisas 2009. Från 2010 kommer resultaten att redovisas i likhet med nationella prov för årskurs 5 och 9.

12.1 Resultat av nationella prov årskurs 5, svenska, engelska, matematik

Nationella prov i årskurs 5, har genomförts i samtliga skolor. Ett ytterst fåtal elever har ej genomfört proven under det femte årskursen.

Tabellen nedan anger andel (%) av elever som når målen i nationella prov i årskurs 5.

Svenska	Sollefteå	Riket	Engelska	Sollefteå	Riket	Matematik	Sollefteå	Riket
Provbetyg	96,9	96,7	Provbetyg	94,5	95,8	Provbetyg	75	87
Läsförståelse	92,4		Muntlig kommunikation	95,9				
Muntlig Kommunikation	97,2		Receptiv förmåga	90				
Skriftlig produktion	95,2		Skriftlig produktion	91,4				

12.2 Resultat av nationella prov i årskurs 9, svenska, engelska, matematik

Tabellen nedan anger andel (%) av elever i årskurs 9 med minst godkänd (G) i nationellt prov

Svenska	Sollefteå	Riket	Engelska	Sollefteå	Riket	Matematik	Sollefteå	Riket
Läsa litterär text	86,4	87,4	Samtala tala	83,1	86,3	Miniräknare	89,1	91,3
Läsa sakprosa	89,4	91,3	Lyssna/ förstå (skriva)	79,1	83,5	Längd, area, skala	78,6	82,1
Skrivuppg. berättande	81,9	86,1	Läsa/ förstå (skriva)	81,1	85,8	Tid, statistik	86,1	89,7
Skrivuppgift förklarande	83,4	85,9	Skriva	76,1	88,1	Räknetoder	83,6	84,6
Läsa, samtala	83,4	86,1						

Resultaten av nationella prov i årskurs 5 och 9 analyseras på skolnivå.

12.3 Resultat och måluppfyllelse i årskurs 9

	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Totalt antal elever	230	255	294	306	268	302
varav						
flickor	112	129	148	157	125	168
pojkar	118	126	146	149	143	134
Antel elever med utländsk bakgrund	15	13	15	16	14	12
Genomsnittligt meritvärde	208,6	204,9	204,8	203,6	198,2	202,1
Andel (%) behörig till nationellt program	88,3	92,5	90,1	86,6	89,6	93
Andel (%) som uppnått målen i alla ämnen	82,2	86,3	84,7	76,5	80,6	83,1
Andel (%) som ej uppnått målen i ett ämne	6,5	6,7	5,4	9,5	10,1	6,6
Andel (%) som ej uppnått målen i två eller fler ämnen	10,9	6,3	9,9	13,4	7,8	10,3
Andel (%) som saknar betyg i alla ämnen	0,4	0,8	0	0,7	1,5	0
Andel (%) som börjar gymnasieskolan inkl. individuellt program	99	98				
RIKET (kommunal huvudman)						
Genomsnittligt meritvärde	208,6	207,5	207,3	206,8	206,3	206,9
Andel (%) behörig till nationellt program	88,2	88,5	89,1	89,5	89,2	89,6
Andel (%) som uppnått målen i alla ämnen	-	76,6	76,1	76,0	75,5	75,9
Andel (%) som ej uppnått målen i ett ämne	8,0	8,4	8,7	8,6	8,9	8,6
Andel (%) som ej uppnått målen i två eller fler ämnen	-	13,9	14,1	14,4	14,5	14,5
Andel (%) som saknar betyg i alla ämnen	-	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1

Av samtliga elever i årskurs 9 har 98,7 procent som lägst betyget godkänt i svenska. 92,6 procent av elever i årskurs 9 når lägst betyget godkänt i engelska och 90,8 procent når lägst betyget godkänt i matematik.

Generellt har resultaten förbättrats jämfört med föregående läsår. Dock är det enbart i svenska som resultatet fortsätter att hålla sig på en jämn nivå.

Gällande matematik har Sollefteå det lägsta resultatet på många år och resultatet i engelska är även det lägre och jämförbart med åren 2005-2007.

När det gäller elev som saknar betyg i ett ämne är resultatet något bättre än föregående läsår samtidigt som det är fler elever som saknar betyg i två eller fler ämnen. Dock har andelen elever som helt saknar betyg minskat 2009 jämfört med 2008.

Meritvärdet i årskurs 9 har ökat under de senaste fem åren från att ha varit som lägst 198,2 (år 2005) till 208,6 för år 2007. Det värdet är länets högsta för 2009 och i paritet med riket.

Totalt når 17,5 procent av eleverna i årskurs 9 i Sollefteå kommun inte målen i ett eller flera ämnen. I kommungruppen är motsvarande siffra 26 procent och för riket 24 procent.

Andelen elever behöriga till nationellt program har under femårsperioden varierat mellan ett högsta värde år 2005 på 93 procent till ett lägsta år 2006 på 86,6 procent. År 2009 är andelen behöriga till nationellt program i gymnasiet 88 procent. För kommungruppen gäller 87 procent och för riket, detsamma som för Sollefteå, 88 procent.

99 procent av Sollefteå kommuns grundskoleelever påbörjade en gymnasieutbildning hösten 2009. Detsamma gäller för kommungrupp och riket. Exkluderas Individuella programmet var det

90 procent av eleverna som gick vidare till gymnasiet vilket är något högre än kommungruppen och likvärdigt med rikssnittet.

Omräknat till ett modellberäknat värde² har Sollefteå en negativ avvikelse när det gäller modellberäknat värde utifrån genomsnittlig meritvärde men en positiv avvikelse när det gäller andel elever som nått målen i alla ämnen. Avvikelsen, i procent, är -2 för meritvärde och + 2 för beräkning utifrån uppnår målen i alla ämnen vilket kommer att analyseras vidare.

13. Analys och bedömning

En sammanfattande bedömning är att förvaltningen har goda förutsättningar när det gäller en stabil elevutveckling och att elevminskningen avstannat.

Sollefteås förskolor och skolor har en hög andel högskoleutbildad personal och, den ekonomiska ramen tillräcklig dock med undantaget att det är en fortsatt obalans mellan personal och lokaler. De materiella resurserna i form av lokaler och lokalstandard håller med några få undantag hög standard och erbjuder god arbetsmiljö för barn, elever och personal.

I några fall har det varit nödvändigt med kompromisser vid ombyggnationer vilket gör att lokalsituationen ytterligare kommer att förbättras när ny – och ombyggnationer är klara.

Samtliga barn har erbjudits plats i förskola eller i pedagogisk omsorg inom garantitiden. Antalet inskrivna barn per årsarbetare har ökat, dock bygger mätningarna på schematid varvid den faktiska närvarotiden bör mätas för att få ett mer precist resultat.

De utvärderingar som görs i förskolorna har påvisat att föräldrarna till stor del är nöjda med kommunens förskolor. En tydligare dokumentation och sammanställning behöver göras för att kunna följa förskolornas utveckling och arbete över tid.

Resultaten av nationella prov i årskurs 5 och 9 analyseras på skolnivå. Här bör dock ytterligare analys göras med hänsyn till nationella provresultat och betyg.

Måluppfyllelsen i grundskolan får betraktas som god gällande betygsresultat för årskurs 9 och behörighet till gymnasiet. Så även i jämförelse med kommungrupp och riket.

Analysen på skolnivå visar att det genom individanpassade insatser och åtgärdsprogram gällande enskilt ämne ger resultat.

Intag till gymnasiet mycket nära kommungrupp och rikssnitt.

Lärartätheten i grundskolan har minskat något det senaste året, från ett snitt på 8,3 lärare/100 elever till 8,2 lärare under kalenderåret 2009.

När det gäller behörigheter, framförallt ämnesbehörigheter, är det oklart vad som kommer att gälla vilket medför svårigheter att förutspå utbildningsbehovet. Klart är dock att förvaltningen kommer att ha ett behov av, framförallt, ämnesbehöriga 4-9 lärare inom närmaste femårsperioden.

---

² Modellberäknade betygsvärden (Statistiskt beräknade betygsvärden)

Statistiskt beräknade betygsvärden på kommunnivå och skolnivå, modellberäknade betygsvärden, har tagits fram i en regressionsmodell där hänsyn tagits till föräldrarnas sammanvägda utbildningsnivå, andel pojkar, andel elever födda utomlands samt antal elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands. På kommunnivå ingår endast kommunala skolor. Skolorna ska ha mer än 15 elever i skolår 9.

Stödinsatser till kommunens för- och grundskolor har utvecklats positivt under 2009 och fortsatt utveckling sker. Uppbyggnaden av nätverk, med representanter för alla skolor i kommunen kan ses som bidragande till likvärdigheten. Ytterligare utvecklingsinsatser planeras för 2010.

När det gäller utbyggnaden av elevdatasidan har önskemål om nya datorer och ökad tillgång till programvaror tillgodosetts till viss del. Arbetet med att skapa likvärdighet för alla kommunens elever och personal har inneburit förändringar i programutbudet utifrån den inventering som gjordes av IT-rådet under 2008

Erfarenheterna så här långt är att det ändå upplevs som brist på datorer och att önskemål om ökad tillgång kvarstår trots datortäthet om, i snitt, 4 användare per dator. IT-rådet bör därför fortsätta sitt utvecklingsarbete.

Samtliga skolor har Likabehandlingsplaner. Utvärdering av på vilket sätt verksamheten arbetar utifrån planerna i den dagliga verksamheten sker årligen i enlighet med barn- och skolnämndens årsplan samt via elev- personal och föräldraenkäter årligen i april respektive oktober.

Inventering gällande hur IUP utformats i skolorna har gett till resultat att detta kommer att vara ett förbättringsområde även under 2010..

De åtgärder som påbörjats, och som redovisats under rubriken *6. Åtgärder enligt föregående kvalitetsredovisning* är påbörjade, ska genomföras under 2010 och redovisas i Kvalitetsredovisning 2010.

14. Åtgärder för förbättring

Generellt

- **Systematiskt kvalitetsarbete**
Det systematiska kvalitetsarbetet har nya rutiner för 2009 med bland annat ökat fokus på kunskapsutveckling. För att säkerställa systematiken ska kvalitetsarbetet särskilt följas även under 2010.

Förskolan

- **Systematisk uppföljning**
Samtliga förskolor ska, via enkät till samtliga barns vårdnadshavare, följa upp trygghet och omsorg, föräldrainflytande och information samt lärande och utveckling.

Skolan

- **Individuella utvecklingsplaner (IUP)**
Uppföljning avseende utformning och rutin för IUP som ett verktyg för elevens måluppnåelse.
- **Likabehandlingsplaner**
Uppföljning av att likabehandlingsplan upprättats i enlighet med diskrimineringslagen och att planen följs.
- **Elevinflytande**
Fortsatt fokus på elevinflytande såväl det formella i form av ex klassråd, elevråd, matråd – som elevens inflytande gällande sin planering, genomförande och utvärdering av sitt skolarbete.
- **Kunskapsuppföljning, nationella prov och betyg**
Kunskapsuppföljningar skall göras i enlighet med barn –och skolnämndens årsplan. Ökad, fördjupad analys av resultat i nationella prov i 3, 5 och 9. Analys av resultat i nationella prov i årkurs 9 i förhållande till betygsresultat ska göras.